

Tarieven voor het behoud en herstel van het residuele evenwicht van de individuele toegangsverantwoordelijken¹

Periode 2020-2023

De tarifaire modaliteiten bepaald door de beslissingen van de CREG van 07 november 2019 en 3 februari 2022, zijn van toepassing vanaf 1 januari 2020 tot en met 31 december 2023.

Het tarief voor het behoud en het herstel van het residuele evenwicht van de individuele toegangsverantwoordelijken is gebaseerd op de vergoedingen die Elia verrekent voor de regeling van het evenwicht in de Belgische regelzone, voor het betrokken kwartier en dient aan de gebruikers van het net geëigende stimuli te leveren opdat zij hun injectie en hun afname in evenwicht zouden brengen, conform art. 12 §5 10° van de Elektriciteitswet van 29 april 1999 en conform paragrafen 4.2 2°, 4.4, 4.5 en 4.6 van Bijlage 2 van de Tarifaire Methodologie van 28 juni 2018.

¹ Toegangsverantwoordelijke = evenwichtsverantwoordelijke of Balancing Responsible Party (BRP)

1. Definities

Het **onevenwicht** van een evenwichtsverantwoordelijke is het verschil, op kwartier-basis, tussen de totale injectie toegekend aan de perimeter van deze evenwichtsverantwoordelijke, voor dit kwartier, en de totale afname toegekend aan de perimeter van deze evenwichtsverantwoordelijke, voor dit kwartier, met inbegrip van de actieve netverliezen die toe te kennen zijn aan en gecompenseerd worden door deze toegangsverantwoordelijke. De begrippen van injectie en afname, alsook de onevenwichtspereimeter zijn bepaald in het Contract van de evenwichtsverantwoordelijke.

Het **Netto Regelvolume** (hierna 'NRV' genoemd), zoals gedefinieerd in de marktregels voor de compensatie van de kwartuurneevenwichten, weerspiegelt, voor een bepaald kwartier, het netto regelvolume van energie (naar boven en naar beneden) die door Elia wordt toegepast om het evenwicht in de regelzone van Elia te handhaven. Een positief of negatief teken van de NRV wijst respectievelijk op een globaal energietekort of -overschot in de Belgische regelzone. In het geval dat de NRV gelijk is aan nul, wordt volgens afspraak aangenomen dat het controlegebied een tekort heeft.

Het NRV wordt aangepast om, waar van toepassing, rekening te houden met activaties van de strategische reserve, volgens de principes die zijn beschreven in de werkingsregels van de strategische reserve.

Het **Area Control Error**² (hierna 'ACE'), is gelijk aan het momentane verschil tussen de referentiewaarden ('programma's') en de werkelijke waarden ('metingen') van de uitgewisselde vermogens van de Belgische regelzone, rekening houdend met het effect van de frequentieafwijkingen.

Het **onevenwicht van het net of het onevenwicht van de Regelzone** (ook 'System Imbalance' of 'SI'), is gedurende een bepaald kwartier gelijk aan de Area Control Error minus de NRV:

$$\text{System Imbalance} = \text{ACE} - \text{NRV}$$

De marginale prijs van de opwaartse activeringen weerspiegelt voor een bepaald kwartier de prijs van de duurste energie voor de opwaartse regeling om het onevenwicht in de Belgische regelzone in dit kwartier te compenseren.

De marginale prijs van de opwaartse activeringen wordt bepaald in de marktregels voor de compensatie van de kwartuurneevenwichten die Elia overeenkomstig het Federaal Technisch Reglement heeft vastgesteld.

De marginale prijs van neerwaartse activeringen weerspiegelt voor een bepaald kwartier de prijs van de minst rendabele energie voor neerwaartse regeling om het onevenwicht in de Belgische regelzone in dat kwartier te compenseren.

De marginale prijs van de neerwaartse activeringen wordt bepaald in de marktregels voor de compensatie van de kwartuurneevenwichten die Elia overeenkomstig het Federaal Technisch Reglement heeft vastgelegd.

² Gedefinieerd in de Verordening (EU) 2017/1485 van 2 augustus 2017 — Richtsnoeren betreffende het beheer van elektriciteitstransmissiesystemen

2. Tarief voor het behoud en herstel van het residuele evenwicht van de individuele toegangsverantwoordelijke

Overeenkomstig artikel 55.1 van de Richtlijn betreffende elektriciteitsbalancing bepaalt het teken van het onevenwicht van de evenwichtsverantwoordelijke of het tarief voor het behoud en het herstel van het residuele evenwicht van de individuele toegangsverantwoordelijke een aan- of verkooptarief door Elia weerspiegelt. Een positief onevenwicht komt overeen met een overmatige injectie van energie door de evenwichtsverantwoordelijke. Het tarief dat op dit soort situaties van toepassing is, komt overeen met een feed-in tarief voor overtollige energie, dat dus door Elia aan de evenwichtsverantwoordelijke wordt betaald als het tarief van het residuele evenwicht positief is. Een negatief onevenwicht komt daarentegen overeen met een tekort aan injectie door de evenwichtsverantwoordelijke. Het tarief dat op dit soort situaties van toepassing is, komt overeen met een verlieslatend tarief voor de verkoop van energie, dat dus door de evenwichtsverantwoordelijke aan Elia wordt betaald als het tarief van het residuele evenwicht positief is.

Het tarief voor het behoud en herstel van het residuele evenwicht van de individuele toegangsverantwoordelijke is over het algemeen positief. Het kan echter gebeuren dat het tarief, in het bijzonder in geval van een neerwaartse bijstelling, negatief is, met als gevolg dat er omgekeerde betalingen worden gedaan tussen Elia en de betrokken evenwichtsverantwoordelijken.

Voor de periode 2020-2023 wordt het tarief voor het behoud en herstel van het residuele evenwicht van de individuele toegangsverantwoordelijken berekend volgens de volgende tabel:

		System Imbalance	
		Positief	Negatief of nul
Onevenwicht van de Evenwichtsverantwoordelijke	Positief	MDP – α	MIP + α
	Negatief		

Tabel 1. Tarieven voor het behoud en herstel van het residuele evenwicht van de individuele toegangsverantwoordelijken

waarbij:

- MDP= marginale prijs van neerwaartse activeringen
- MIP= marginale prijs van opwaartse activeringen
- α

Van 1 januari 2020 tot 13 februari 2022 :

- $\alpha(t)$ (EUR/MWh) = 0 als $ABS(SI(t)) \leq 150$ MW
- $\alpha(t)$ (EUR/MWh) = $\left(a + \frac{b}{1 + \exp\left(\frac{c-x}{d}\right)} \right)$ als $ABS(SI(t)) > 150$ MW

met de waarden voor de parameters a, b, c, d, x:

- a = 0 EUR/MWh
- b = 200 EUR/MWh
- c = 450 MW
- d = 65 MW

$x = \text{Average} [(\text{ABS}(\text{SI}(t)); \text{ABS}(\text{SI}(t-1)))]$, of het voortschrijdend gemiddelde van de absolute waarde van het systeemonevenwicht van de kwartieren $qh(t)$ en $qh(t-1)$

Van 14 februari 2022 tot 31 december 2023 :

- $\alpha(t)$ (EUR/MWh) = 0 als $\text{ABS}(\text{SI}(t)) \leq 150$ MW
- $\alpha(t)$ (EUR/MWh) = $\left(a + \frac{b}{1 + \exp\left(\frac{c-x}{d}\right)} \right) * cp$ als $\text{ABS}(\text{SI}(t)) > 150$ MW

met de waarden voor de parameters a, b, c, d, x:

a = 0 EUR/MWh

b = 200 EUR/MWh

c = 450 MW

d = 65 MW

$x = \text{Average} [(\text{ABS}(\text{SI}(t)); \text{ABS}(\text{SI}(t-1)))]$, of het voortschrijdend gemiddelde van de absolute waarde van het systeemonevenwicht van de kwartieren $qh(t)$ en $qh(t-1)$

De **cp** wordt bepaald door de waarde van MIP en MDP volgens:

- If $\text{SI}(t) \leq 0$;
 - If $\text{MIP}(t) > 400$ €/MWh; 0
 - If $200 \text{ €/MWh} < \text{MIP}(t) \leq 400 \text{ €/MWh}$; $(400 - \text{MIP}(t)) / 200$
 - If $\text{MIP}(t) \leq 200$ €/MWh; 1
- If $\text{SI}(t) > 0$;
 - If $\text{MDP} \geq 0$ €/MWh; 1
 - If $-200 \text{ €/MWh} \leq \text{MDP}(t) < 0 \text{ €/MWh}$; $(\text{MDP}(t) + 200) / 200$
 - If $\text{MDP}(t) < -200$ €/MWh ; 0

- System imbalance (SI) = ACE – NRV
- NRV = Netto Regelvolume
- ACE = Area Control Error
- $\text{ABS}(\text{SI}(t))$ = de absolute waarde van het systeemonevenwicht van het kwartier $qh(t)$
- $\text{ABS}(\text{SI}(t-1))$ = de absolute waarde van het systeemonevenwicht van het kwartier $qh(t-1)$

Om in specifieke situaties te zorgen voor doeltreffende stimulansen voor de evenwichtsverantwoordelijken in specifieke situaties, met name wanneer de omvang van het onevenwichtig in de regelzone de beschikbare reserves benadert of overschrijdt³ (onsamendrukbaarheid) of in het geval van leveringsproblemen, kunnen bijzondere regels van toepassing zijn voor het bepalen van de waarde van het tarief voor behoud en herstel van het residuele evenwicht van de individuele toegangsverantwoordelijken. Deze regels zullen in voorkomend geval worden beschreven in:

- de regels voor de werking van de strategische reserve; meer bepaald in geval van:
 - activering van de strategische reserves, zoals bepaald in de punten 4.2 en 4.6 van bijlage 2 van de Tariefmethodologie;
 - overeenkomstig artikel 7 septies §2 van de elektriciteitswet;
- de regels voor de werking van de markt met betrekking tot de compensatie van kwartuurneevenwichten (bv. in geval van onvoldoende samendrukbaarheid).

³ Bijvoorbeeld in geval van noodzaak om back-upcontracten te activeren die zijn afgesloten met naburige netbeheerders in exportmodus.

Indien nodig zal ook rekening worden gehouden met bijkomende regels in dit verband, voorgesteld door Elia en goedgekeurd door de CREG.

⇒ Instellen van de α -parameter

De α -parameter biedt een bijkomende stimulans, die van toepassing is in geval van een structureel onevenwichtig in de Belgische regelzone, zowel voor evenwichtsverantwoordelijken met een onevenwicht in dezelfde richting als het globale onevenwicht van de Belgische regelzone, als voor evenwichtsverantwoordelijken met een onevenwicht in de tegenovergestelde richting als het globale onevenwicht van de Belgische regelzone.

Een aanpassing van de α -parameter tijdens de regulatoire periode vormt geen wijziging van het tariefmechanisme.